

Η επόμενη μέρα για τον χαμένο των εκλογών

Το αποτέλεσμα θα σηματοδοτήσει την έναρξη των διεργασιών για αλλαγή αρχηγού στο ηττημένο κόμμα

«**Τ**ην Κυριακή το βράδυ πολλά στελέχη της Ν.Δ. θα βρίσκονται σε θέση βολής. Το θέμα είναι ποιοι θα ευστοχήσουν», έλεγε πριν από μερικές μέρες συνεργάτης του πρωθυπουργού προδικάζοντας μάλλον το αποψινό αποτέλεσμα.

Διότι η μετάβαση ή η παραμονή στην αντιπολίτευση θα σηματοδοτήσει την έναρξη των διεργασιών για την αλλαγή

Της **ΙΝΩΣ ΑΦΕΝΤΟΥΛΗ**

αρχηγού. Αυτό ισχύει τόσο για το ΠΑΣΟΚ όσο και για τη Ν.Δ.

Θα αποτολμούσαμε την πρόβλεψη ότι οι διεργασίες αυτές θα προηγηθούν στη Ν.Δ. Αυτή η υπόθεση εργασίας βασίζεται στις εκτιμήσεις στελεχών του κόμματος, ακόμη και ανθρώπων του περιβάλλοντος του κ. Μητσοτάκη, που θεωρούν ότι θα είναι πολύ δύσκολο να εξέλθει νικήτρια η Ν.Δ. από αυτές τις εκλογές. Αλλωστε, αυτοί οι άνθρωποι του περιβάλλοντος του πρωθυπουργού βοηθούσαν ήδη από την Παρασκευή το μεσημέρι στη μετακίνηση των προσωπικών του αντικειμένων από το πολιτικό του γραφείο στο μέγαρο της Βουλής.

Εάν λοιπόν επιβεβαιωθούν οι εκτιμήσεις τους απόψε ή τα επόμενα εικοσιτετράωρα ο κ. Μητσοτάκης, όπως άλλωστε κατ'επανάληψιν έχει δηλώσει το τελευταίο διάστημα, θα γνωστοποιήσει την πρόθεσή του να παραιτηθεί από την αρχηγία της Ν.Δ. Η γνωστοποίηση αυτή θα σημάνε την έναρξη των διαδικασιών διαδοχής.

Η διαδικασία

Από πλευράς διαδικασίας τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά: ο νέος αρχηγός, όπως ορίζει το καταστατικό μετά τις

τροποποιήσεις που υπέστη στο Β' συνέδριο της Θεσσαλονίκης (1986), θα πρέπει να εκλεγεί από ένα εκλεκτορικό σώμα αποτελούμενο από την κοινοβουλευτική ομάδα (βουλευτές και ευρωβουλευτές) και ειδικούς εκλεκτορες, ισάριθμους με τον αριθμό των νομαρχιακών επιτροπών της Ν.Δ.

Ανακύπτει όμως το ακόλουθο διαδικαστικό πρόβλημα: η θητεία των νομαρχιακών επιτροπών έχει λήξει και με απόφαση του κόμματος έχει παραταθεί μέχρι τις εκλογές. Αν τεθεί θέμα αρχηγού θα μπορούν οι νομαρχιακές με τη σημερινή τους σύνθεση να αναδείξουν τους ειδικούς εκλεκτορες ή θα πρέπει να προηγηθούν εκλογές για την ανάδειξη νέων νομαρχιακών επιτροπών και κατόπιν να ακολουθήσει η εκλογή αρχηγού;

Από το αποτέλεσμα

Το διαδικαστικό αυτό ζήτημα δεν είναι άνευ σημασίας: όπως λέγουν οι εσωκομματικοί αντιπάλοι του κ. Μητσοτάκη το κύριο μέλημά του προ των εκλογών ήταν να προωθήσει πιστούς σε αυτόν υποψηφίους. Είναι εξάλλου πολύ γνωστό ότι υπήρχε συγκεκριμένη γραμμή σταυροδοσίας με στόχο τον έλεγχο μιας μεγάλης μερίδας της νέας κοινοβουλευτικής ομάδας. Αν τεθεί θέμα ανανέωσης των νομαρχιακών επιτροπών πιστεύεται ότι θα συμβεί το ίδιο και σ' αυτό το επίπεδο. Πάντως «εχθροί και φίλοι» του κ. Μητσοτάκη εκτιμούν ότι όλα θα κριθούν από το εκλογικό αποτέλεσμα και από τη διαφορά ποσοστού που θα έχει η Ν.Δ. από το ΠΑΣΟΚ σε περίπτωση ήττας.

Συνεργάτες του κ. Μητσοτάκη τον συμβούλευαν να προλάβει να ανακοινώσει ο ίδιος πως παραιτείται πριν προλάβουν να ενεργοποιηθούν με προσφυγή στα όργανα οι αντιπάλοι του. Πιστεύουν ακόμη ότι δεν πρέπει να αποκλείεται μια

ΑΡΧΕΙΟ

Ο αρχηγός - όπως ορίζει το καταστατικό της Ν.Δ. - εκλέγεται από την Κοινοβουλευτική Ομάδα και ειδικούς εκλεκτορες. Και τα δύο σώματα θεωρείται ότι θα είναι υπό τον έλεγχο του κ. Μητσοτάκη, ο οποίος δεν αποκλείεται να «συμμαχήσει» με τον κ. Βαρβιτσιώτη, αλλά όχι με τον κ. Εβερτ.

μεταβατική λύση Τζαννετάκη, ούτε η ανάδειξη του σημερινού πρωθυπουργού στο αξίωμα του επίτιμου προέδρου του κόμματος.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, λένε, ο συσχετισμός των δυνάμεων θα διαμορφωθεί με τη σύμπραξη του κ. Μητσοτάκη διότι στη νέα Κοινοβουλευτική Ομάδα θα υπάρχει ισχυρή «μητσοτακική πτέρυγα» συνδεδεμένη με το σημερινό πρωθυπουργό όχι μόνο με ιδεολογικούς δεσμούς αλλά και με «αλληλεγγύη συμφερόντων». Θεωρούν δηλαδή στο περιβάλλον του κ. Μητσοτάκη ότι αυτός που θα τον διαδεχθεί στη Ν.Δ. πρέπει να έχει αποσπάσει τη στήριξή του.

Τακτική συμμαχία

Μόνο μια συμμαχία Εβερτ - Βαρβιτσιώτη - Σουφλιά θα εξουδετέρωνε τον «παράγοντα Μητσοτάκη», υποστηρίζεται στο περιβάλλον του. Επειδή, όμως, αυτή δεν πρόκειται να υπάρξει, δηλώνουν με έμφαση και με κάποια δόση ειρωνείας,

«ο Μητσοτάκης θα καθορίσει τους κανόνες του παιχνιδιού κατά τη διαδοχή».

Ο σημερινός αρχηγός της Ν.Δ. δεν αποκλείεται, λένε οι ίδιες πηγές, να προχωρήσει σε τακτική συμμαχία με τον κ. Βαρβιτσιώτη πράγμα που αποκλείεται να κάνει με τον κ. Εβερτ. Αφήνουν δηλαδή να εννοηθεί ότι η περίπτωση Βαρβιτσιώτη θα μπορούσε να είναι η λύση εκείνη που θα αποσπούσε τις ελεγχόμενες από τον κ. Μητσοτάκη ψήφους του εκλεκτορικού σώματος. Το ζήτημα είναι με ποιους όρους...

Όπως εκτιμάται στη Ν.Δ. ο σημερινός υπουργός Εθνικής Αμυνας, καθώς δεν έχει εμπλακεί σε εσωκομματικές διαμάχες είναι πιθανό να συγκεντρώσει την προτίμηση των κομματικών στελεχών. Ο κ. Εβερτ όμως έχει υπέρ του τις δημοσκοπήσεις και την «έξωθεν καλή μαρτυρία» απαραίτητα για να ανανήψει σύντομα η Ν.Δ. σε περίπτωση εκλογικής ήττας. Αλλά «κοντός ψαλμός αλληλουσία». Το καταστατικό της Ν.Δ. ορίζει

ότι όλα αυτά πρέπει να γίνουν εντός οκτώ ημερών από τη στιγμή που ο σημερινός αρχηγός της υποβάλει την παραίτησή του...

Για το ΠΑΣΟΚ

Εάν το ΠΑΣΟΚ χάσει τις εκλογές, η επιφανειακή συνοχή που σήμερα εξακολουθεί να διατηρεί, θα διαρραγεί διότι η προσδοκία της εξουσίας είναι το στοιχείο που έχει επικαλύψει σοβαρές και ουσιαστικές διαφορές των ηγετικών στελεχών. Συμφωνα με επιθυμία του κ. Παπανδρέου το επόμενο συνέδριο του κόμματος θα διεξαχθεί εντός έξι μηνών. Σε περίπτωση ήττας το πιθανότερο είναι ότι η διεξαγωγή του θα επισπευσθεί. Το ΠΑΣΟΚ δεν εμφανίζει σήμερα τη συστρωση που το διέκρινε την περίοδο του 1989-1990.

Τα μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου στην πλειοψηφία τους γνωρίζουν ότι αργά ή γρήγορα το κόμμα τους θα μπει στη μετα-παπανδρεϊκή περίοδο. Οι συσχετι-

Ι. ΜΠΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ

Θ. Ν. ΣΑΛΩΡΟΣ

σμοί δυνάμεων είναι ήδη διαμορφωμένοι. Είναι γνωστό ότι οι κ. Γεννηματάς, Λαλιώτης και Σημίτης επικοινωνούν καλύτερα μεταξύ τους - και με την κ. Μερκούρη, τον κ. Πεπονή, τον κ. Πάγκαλο - παρά με τους κ. Αρσένη, Κακλαμάνη, Τσοχατζόπουλο.

Ο τελευταίος παρά την προβολή που του έγινε κατά την προεκλογική περίοδο, με την έγκριση ασφαλώς του κ. Παπανδρέου, δεν κατάφερε να κερδίσει τις εντυπώσεις. Καθοριστικό ρόλο στις εξελίξεις στο ΠΑΣΟΚ θα παίξει και πάλι ο κ. Α. Λιβάνης και βεβαίως το «παπανδρεϊκό λόμπι» (Κ. Παπούλιας, Π. Λάμπρου, Γ. Κίτσονας κ.λπ.).

Σημασία πάντως έχει να κατανοηθεί τούτο: είτε κερδίσει το ΠΑΣΟΚ τις εκλογές είτε όχι τα διαλυτικά συμπτώματα που εμφανίστηκαν στη Ν.Δ. δεν θα αργήσουν να φανούν και στο ΠΑΣΟΚ. Διότι το κόμμα αυτό δεν έκανε τίποτε, όσο διάστημα έμεινε στην αντιπολίτευση, για την ανανέωσή του.